

Н. М. Річкаль – старший викладач кафедри вищої математики

Сумський національний аграрний університет

**ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ
КУРСУ «ТЕОРІЯ ЙМОВІРНОСТЕЙ ТА
МАТЕМАТИЧНА СТАТИСТИКА»**

Мета курсу „ Теорія ймовірностей та математична статистика ” – сформуванати у студентів знання, вміння і навички, необхідні для розв’язання та оцінювання задач, в яких присутні елементи випадковості.

Для досягнення мети курсу „ Теорія ймовірностей та математична статистика ” викладач повинен:

- довести до студентів місце і значення знань з теорії ймовірностей та математичної статистики в загальній і професійній освіті людини, з’ясувати психолого-педагогічні аспекти засвоєння предмета, взаємозв’язки курсу теорії ймовірностей з курсом вищої математики, показати практичну значимість методів математичної статистики, їх застосовність до розв’язання найрізноманітніших гуманітарних, технічних і наукових проблем;

- виховати у майбутніх спеціалістів творчий підхід до розв’язування можливих проблем з використанням засобів сучасної інформаційної технології, сформуванати знання, вміння і навички, необхідні для самостійного аналізу навчального процесу, розвинути здатність і відчуття необхідності постійної самоосвіти і самовдосконалення, наукового пошуку шляхів удосконалення процесу навчання, формування загальної і математичної культури студентів, активізації їх пізнавальної діяльності, творчої активності, надання навчальній діяльності дослідницького характеру, самостійного пошуку нових знань. З цієї точки зору важливого значення набуває організація самостійної роботи студентів, їх участь у науково-дослідницькій роботі кафедр, широке використання у навчальному процесі засобів НІТ для розв’язування задач навчального і дослідницького характеру;

При вивченні курсу передбачаються лекції, практичні і лабораторні заняття. Значна увага приділяється також індивідуальним заняттям.

У лекційному курсі передбачається розкрити мету і завдання вивчення курсу теорії ймовірностей та математичної статистики, розкрити основні поняття і методи предмету, їх теоретичне і прикладне значення. При цьому зміст лекцій необхідно узгоджувати з уже відомими студентам відомостями з аналітичної геометрії, алгебри, математичного аналізу, а також розкрити зв'язок матеріалу, що вивчається, з матеріалом шкільного курсу математики.

Конкретний зміст окремих розділів, перелік питань і послідовність їх вивчення можуть варіюватися відповідно до конкретних умов перебігу навчального процесу, організаційно-технічного і науково-методичного забезпечення навчального процесу тощо. Окремі питання можуть бути запропоновані студентам для самостійного опрацювання. На практичних і лабораторних заняттях передбачається вивчення типових імовірнісних моделей різноманітних явищ та їх конкретне дослідження, в тому числі і з використанням відповідних програмних засобів при їх наявності. При вивченні елементів математичної статистики лабораторні заняття здаються найбільш доцільним для вироблення практичних навичок опрацювання статистичного матеріалу. Не виключається проведення лабораторних занять і при вивченні інших розділів, якщо є відповідне організаційно-методичне і матеріально-технічне забезпечення.

Слід зберегти необхідну логічну і математичну строгість побудови курсу, не зводячи курс до рецептурного викладу формул і методів розв'язування задач без достатнього їх математичного обґрунтування, як це іноді робиться в деяких курсах теорії ймовірностей для середніх спеціальних навчальних закладів та технічних вузів. До того ж логічна строгість побудови курсу сприяє значно глибшому і чіткішому розумінню матеріалу студентами, веде до свідомого використання знань при розв'язуванні задач, що є однією із найважливіших вимог дидактики і одним із принципів гуманізації навчального процесу.

Список використаних джерел:

1. Бевз Г.П. Методика викладання математики: Навч. посібник. - 3-тє видання, переробл. і доповнене. – К.: Вища школа, 1989.
2. Жалдак М.І. та ін. Теорія ймовірностей і математична статистика з елементами інформаційної технології: Навч.посібник // М.І.Жалдак, Н.М.Кузьміна, С.Ю.Белінська. – К.: Вища школа, 1995.
3. Гмурман В.Е. Введение в теорию вероятностей и математическую статистику: Учебное пособие. – М.: Высш. шк., 1972.
4. Шевера Г.А. Організація самостійної діяльності студентів при вивченні елементів математичної статистики. – Суми, 2007